

Komisja Rewizyjna

Rady Miasta Pruszkowa

PROTOKÓŁ KONTROLI

przeprowadzonej w Wydziale Finansów i Budżetu Urzędu Miasta w Pruszkowie.

I. Czas i skład Zespołu Kontrolnego

Kontrola została przeprowadzona w dniach od 27 sierpnia 2024 r. do dnia 18 listopada 2024 przez Komisję Rewizyjną Rady Miasta Pruszkowa w składzie:

- Dorota Kossakowska - przewodniczący Komisji (do dnia 02.09.2024)
- Łukasz Ruszczyk - przewodniczący Komisji (od dnia 26.09.2024)
- Ewa Nowacka - wiceprzewodniczący Komisji
- Paweł Zagrajek - członek Komisji
- Agnieszka Kostera - członek Komisji
- Katarzyna Włodarczyk - członek Komisji

Podstawą kontroli była Uchwała Rady Miasta Pruszkowa nr LXVIII.812.2023 z dnia 29.12.2023r.

Wydział Finansów i Budżetu Urzędu Miasta Pruszków jest zarządzany przez Naczelnika Wydziału, Pana Łukasza Stępnia.

II. Zakres kontroli

Kontrola objęła następujące zagadnienia:

1. Procedury ewidencji, weryfikacji, oraz windykacji opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi (dal. wywóz śmieci)
2. Procedury ewidencji, weryfikacji, oraz windykacji opłaty podatkowej

III. Materiały zgromadzone w trakcie kontroli

Komisja wystąpiła do Wydziału Finansów i Budżetu o informacje z zakresu:

1. Procedura ewidencji oraz windykacji opłat,
2. Wyjaśnienie procedury wystawiania upomnień i naliczenia należności
w przypadku zmiany właścicielskiej nieruchomości,
3. Informacje o zadłużeniu mieszkańców wobec gminy,
4. Informacje uzupełniające.

Do komisji wpłynęły wszystkie wnioskowane informacje, w tym m.in.:

1. Informacje z zakresu procesu weryfikacji oraz windykacji opłat podatkowych i za wywóz śmieci
2. Sprawozdanie o zaległościach przedsiębiorców we wpłatach świadczeń należnych na rzecz sektora finansów publicznych w latach: 2021-2023
3. Wyjaśnienie do procedury wystawiania upomnień, wyjaśniania zaległości, oraz sposobu naliczenia wysokości podatku od nieruchomości przy zakupie nieruchomości lub wyodrębnieniu mieszkania od Spółdzielni Mieszkaniowej
4. Struktura zadłużenia wobec miasta na przestrzeni lat 2022-2024 – wybrane elementy

Otrzymane informacje stanowią załączniki do protokołu:

Załącznik Nr. 1 – Obowiązujące procedury

Załącznik Nr. 2 - Informacja z dnia 30.08.2024

Załącznik Nr. 3 – Informacja z dnia 01.10.2024

Załącznik Nr. 4 – Sprawozdania lata 2021-2023

Załącznik Nr. 5 – Informacja z dnia 14.11.2024

IV. Wnioski z kontroli

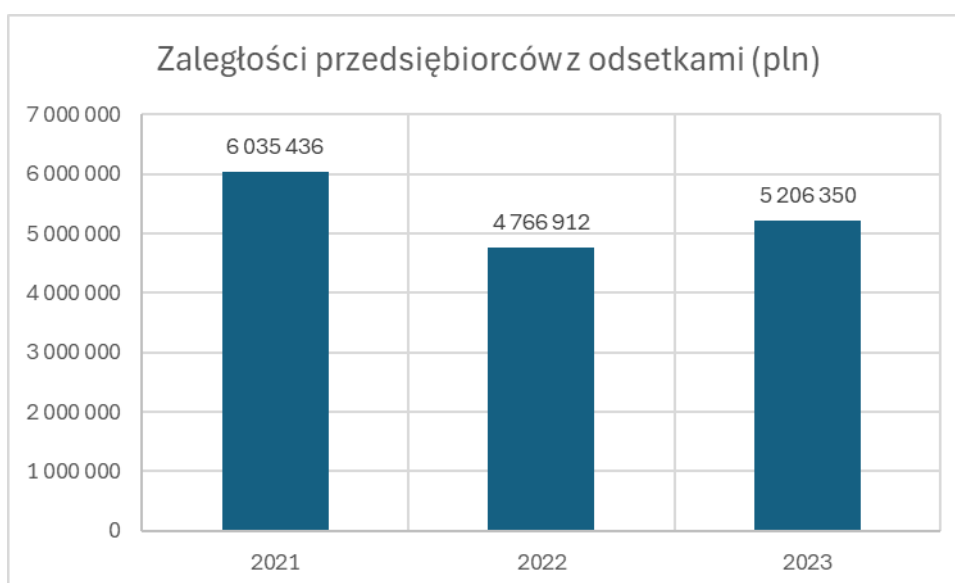
W toku kontroli i wobec wyjaśnień które komisja uzyskała, stwierdzono:

- 1.** Brak sformalizowanych procedur w zakresie windykacji należności podatkowych.

Zgodnie z wyjaśnieniami Naczelnika WFiB działania windykacyjne są prowadzone na podstawie przepisów ustaw zawartych w Załączniku nr 1 („Obowiązujące procedury”). Wydział nie posiada jednak spisanych procedur dotyczących windykacji należności w ramach polityki rachunkowości.

- 2.** Przedstawione sprawozdanie (Załącznik Nr. 4 – Sprawozdania lata 2021-2023) wykazuje brak znaczącej różnicy w kwocie zaległości przedsiębiorców we wpłatach świadczeń należnych na rzecz sektora finansów publicznych w latach 2022-2023. Komisja zwróciła szczególną uwagę na wartość zaległości których termin płatności upłynął powyżej 5 lat wstecz. Wartość ta wzrosła z 255 tys PLN w roku 2022 do 479 tys PLN w 2023. Świadczy to o negatywnej zmianie struktury długu wobec gminy, oraz zwiększonym ryzyku nieściągalności należnych kwot w przyszłości. Również porównanie struktury innych kategorii zaległości niż wymienione w Zał. Nr. 4 z lat 2022-2024 wskazuje na tendencję wzrostową wartości zadłużenia wobec gminy. Powyższe świadczy o niewystarczającej efektywności obecnego systemu windykacji.

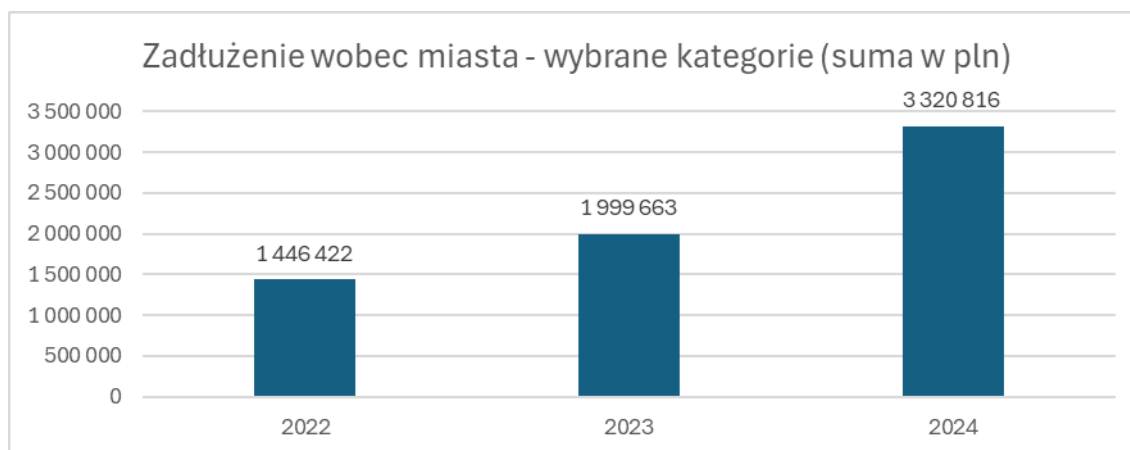
Obrazują to poniższe wykresy i tabele.

Wykres 1 – Suma zaległości przedsiębiorców we wpłatach świadczeń należnych na rzecz sektora finansów publicznych (PLN) w latach 2021-2023; źródło Zał. Nr. 4 - Sprawozdania lata 2021-2023

Struktura zadłużenia (wybrane)	2022	2023	2024
Użytkowanie wieczyste gruntu	20 221,77 zł	35 757,06 zł	36 070,01 zł
Przekształcenie prawa użytkowania wieczystego w prawo własności	28 072,23 zł	29 378,23 zł	41 334,81 zł
Podatki os. Fizyczne	73 898,30 zł	323 907,73 zł	801 385,04 zł
Podatki os. prawne	1 012 906,00 zł	926 711,32 zł	1 008 221,10 zł
Odpady komunalne	311 323,23 zł	683 909,13 zł	1 433 804,70 zł
Suma (stan na 14.11.2024)	1 446 421,53 zł	1 999 663,47 zł	3 320 815,66 zł

Tabela 1 – Wartość zadłużenia wobec w latach 2022 – 2024 (wybrane kategorie)

Wykres 2 – Sumaryczna wartość zadłużenia wobec miasta w pln w latach 2022 – 2024; stan na 14.11.2024 (kategorie uwzględnione: Użytkowanie wieczyste gruntu, Przekształcenie prawa użytkowania wieczystego w prawo własności, Podatki os. Fizyczne i os. Prawne, Odpady komunalne)

3. Działania windykacyjne w zakresie wysyłania upomnień zobowiązanemu opiera się wyłącznie na przepisach ustawowych, określonych w ostawie jako obowiązkowe tj. gdy:

- łączna **wysokość** należności pieniężnej, odsetek z tytułu niezapłacenia jej w terminie i kosztów upomnienia jest **wyższa od dziesięciokrotności kosztów upomnienia** (160 zł),

- okres **do upływu terminu przedawnienia** należności pieniężnej jest **krótszy niż 6 miesięcy**.

Jest to działanie niewystarczające i nie wpływające znacząco na polepszenie ściągальności należności co potwierdzają wnioski z pkt. 2. Komisja zwraca uwagę, że zadłużenie wobec gminy stanowi znaczącą kwotę w przychodach własnych miasta, a polepszenie ich ściągальności ma duże znaczenie dla realizacji budżetu w tym zakresie. Poniższa tabela prezentuje planowane dochody bieżące, oraz faktyczną realizację dochodów własnych, których elementem są dochody z zakresu opłat podatkowych i opłat z tytułu za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

Rok budżetowy	Dochody bieżące - uchwalony plan	Dochody własne - zrealizowane
2024	421 586 422,00 zł	b/d
2023	339 087 698,00 zł	109 444 567,00 zł
2022	349 759 603,00 zł	103 926 876,00 zł
2021	372 624 180,00 zł	98 386 804,00 zł

Tabela 2 – Wartość planowanych w budżecie dochodów bieżących w latach 2021-24, oraz wartość zrealizowanych dochodów własnych; Źródła – sprawozdania roczne z wykonania budżetu, oraz Uchwała NR LXXXVII.810.2023 Rady Miasta Pruszkowa z dnia 28 grudnia 2023 r.

4. Obowiązujący system powiadamiania podatników o należnościach jak i zaległościach jest nieskuteczny. Z informacji uzyskanej od naczelnika WFiB informacje płatnikom/podatnikom są przekazywane wyłącznie za pośrednictwem Poczty Polskiej, zaś przy nieudanej próbie doręczenia pisma podatnikowi (awizo) nie podejmuje się dalszych alternatywnych kroków.
5. Brak jednolitego systemu wymiany informacji i danych kontaktowych podatników / płatników pomiędzy wydziałami.

Z wyjaśnień wynika, że wydział działa na podstawie własnej bazy danych uzupełniając ją na zasadzie każdorazowych zapytań do innych wydziałów.

V. Wnioski i rekomendacje pokontrolne

W wyniku przeprowadzonej kontroli komisja rewizyjna stwierdziła, że należy rozważyć zmiany w zakresie:

- a. Aktualizacji polityki rachunkowości i stworzenie szczegółowych procedur windykacyjnych.
- b. Obniżenie progów zadłużenia, przy których wystawiane są upomnienia.
- c. Stworzenie w UM zgodnie z obowiązującymi przepisami jednolitej bazy podatników oraz systemu wymiany informacji pomiędzy wydziałami.
- d. Wdrożenie dodatkowych kanałów komunikacji z podatnikami celem udzielania podatnikom informacji o stanie konta podatkowego i wysokości należności / zobowiązań np. e-mail, sms.
- e. Wdrożenie procesu informowania o wysokości salda należności płatnika/podatnika wobec gminy np. poprzez umieszczenie informacji o stanie konta na zawiadomieniu o wysokości podatku od nieruchomości w danym roku rozliczeniowym.
- f. Zwiększenie skuteczności kontaktu, np. poprzez wdrożenie obowiązkowego kontaktu telefonicznego z płatnikiem / podatnikiem w przypadku braku odbioru pisma kierowanego za pośrednictwem Poczty Polskiej
- g. Zakup i wdrożenia zintegrowanego systemu finansowo-księgowego z modułem windykacyjnym.